

Olga Płaszczewska, *Wizja Włoch w polskiej i francuskiej literaturze okresu romantyzmu (1800-1850)*. Universitas, Kraków 2003.

Praca z dziedziny imagologii lub tzw. geografii literackiej, dotyczy literackich przejawów dziewiętnastowiecznej fascynacji Włochami w polskim i francuskim piśmiennictwie artystycznym i paradokumentalnym. Stanowi próbę odpowiedzi na pytanie o powszechność i jednostkowość mitu Italii w kulturze i literaturze Europy I połowy XIX wieku, dostarcza również wskazówek na temat specyfiki italo-pisarstwa, posługującego się własnymi formami gatunkowymi (jak *podróż włoska*) i kreacjami bohaterów (wachlarz „typów” włoskich).

Zawiera również obserwacje i wiadomości na temat XIX-wiecznej mentalności podróżnego, konfrontującego własne wyobrażenia ze światem rzeczywistym.

Spis treści:

WSTĘP

PODRÓŻ WŁOSKA JAKO GATUNEK LITERACKI

Podróż w literaturze: zarys problematyki

Podróż włoska w kulturze i literaturze

Przedromantyczna podróż włoska: Chateaubriand

Podróże dydaktyczne: S. Dunin Borkowski i A. Dupré

Polska podróż włoska po francusku: A. Potocka

Impresja: J. Janin

Podróż włoska Polaków: Ł. Rautenstrauchowa, A. Karśnicki, B.I. L. Orański

Południe Krasieńskiego: Dziennik sycylijski [Z sycylijskiej podróży kart kilka]

Broszura polityczna: F. Sadkowski

J. Słowacki, Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu – Pieśń I – podróż włoska w miniaturze

Romantyczny pastisz – Z. Krasieński, Przedmowa Wydawcy do Trzech myśli Ligenzy oraz

Estetyczne poglądy C. Norwida

Podsumowanie: romantyczna podróż włoska jako gatunek literacki

WIZJA WŁOCH W PROZIE ARTYSTYCZNEJ

Wprowadzenie

Między podróżą a powieścią: Korynna pani de Staël

Bohaterka – Włoszka idealna

Włosi w otoczeniu Korynny

Charakterystyka narodu w Korynnie

Włosi w oczach obcych

Polemika z cudzoziemcami: naród włoski w oczach Korynny

Naród włoski w narracji odautorskiej

Znaczące miejsca

Improwizacja: Włochy bez teraźniejszości

Wyjątkowość Korynny

Powieść „zbójcka” a początki italianizmu w prozie artystycznej XIX wieku

Włoski bandyta i weneckie impresje: Jean Sbogar Charlesa Nodiera

Italianizm powieści George Sand

Italianizm H. de Balzac

Uroki Południa: Graziella A. de Lamartine’a

L’Italie pittoresque: zbiór pamiątek

Italianizm w polskiej prozie artystycznej – Krasiński i Słowacki

Epigon wątku bandycko – romansowego: Adam Amilkar Kosiński

Italia Norwidowska

Podsumowanie

WIZJA WŁOCH W DRAMACIE OKRESU ROMANTYZMU

Wprowadzenie

Włoski teatr Musseta

Malownicza Wenecja: bajroniczny Delavigne i naśladowcy

Polskie Włochy teatralne: wizja Słowackiego

Wenecja Krasińskiego: I część Nie – Boskiej Komedii

Teatr Norwida: Włochy współczesne

Italianizm epigonów

Podsumowanie

WIZJA WŁOCH W POEZJI OKRESU ROMANTYZMU

Ziemia umarłych

Rzym

Pomiędzy Rzymem a Kampanią: Trzy myśli Krasińskiego

Kampania rzymska

Wenecja

Południe

Znasz-li ten kraj

Podsumowanie

ZAKOŃCZENIE

Wśród źródeł italomanii: Childe Harold Byrona

Italianizm uniwersalny

Kolebka kultury i sztuki

Przestrzeń antyczna i malownicza

Barwność charakterów

Romantyczna teoria Italii

Polska odmienność

Szlaki podróży

Powinowactwa literackie

Rzym alla polacca

Analogie dziejowe

Mickiewicz wobec Italii

Specyfika gatunkowa polskiego romantyzmu a wizja Włoch

Zwierciadło ironii

Romantyczny mit Italii

Romantyczne Włochy – kwestia otwarta

Zderzenie kultur: sposób widzenia Włoch a polska i francuska mentalność narodowa

Italianizm europejski: formy, podobieństwa, różnice

Samoświadomość dziewiętnastowiecznych Włochów

Italianizm a miejsce antyku w romantyzmie

Od scenerii do scenografii, a może vice versa?

Italia muzyczna

Włochy w świetle epistolografii

1. Wszystkie drogi

ANEKS

Tablica 1

Tablica 2

BIBLIOGRAFIA

SPIS ILUSTRACJI

INDEKS NAZWISK